

ΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΑΣ:

- Όλα τα σύνθετα με πρόθεση ρήματα έχουν την τάση να ανεβάζουν τον τόνο σε προηγούμενη συλλαβή, αν το επιτρέπουν οι γενικοί κανόνες τονισμού.

π.χ λύε -> κατάλυε αλλά καταλύετω.

Περιπτώσεις - Παρατηρήσεις.

1. Ο τόνος δεν μπορεί να υπερβεί τη λήγουσα της πρόθεσης εκτός αν αυτή έχει πάθει έκθλιψη, δηλ. αν έχει αποβάλει το φωνήεν της λήγουσας
π.χ ἀπόδος, παράθες αλλά πάρειμι, ἀπελθε
2. Σε καμιά περίπτωση ο τόνος καθώς ανεβαίνει δεν μπορεί να υπερβεί συλλαβή που έχει αύξηση ή αύξηση ως αναδιπλασιασμό.
π.χ παρῆν, ἀπῆγον, κατεῖπε (οριστ) αλλά κάτειπε (προστ)
ἀφῖγμαί, ἀφῖξο.
3. Τα απαρέμφατα και οι μετοχές, όπως τονίζονται απλά, έτσι τονίζονται και σύνθετα.
π.χ λύσαι -> κατάλυσαι, έλθεῖν -> ἀπελθεῖν
4. Τα συνηρημένα ρήματα διατηρούν τον τόνο τους.
π.χ τιμῶ -> έκτιμῶ, ποιουῶμαι -> περιποιουῶμαι
5. Το β' ενικό προστακτικής του μέσου αορίστου β' ανεβάζει τον τόνο μόνο όταν η πρόθεση είναι δισύλλαβη και το ρήμα μονοσύλλαβο.
π.χ κατάθου, παράσχου αλλά ἀπογενοῦ, καταλαβοῦ, ένθοῦ ...

ΤΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗΣ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ	ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	Ανεβάζει τον τόνο. <u>κατά</u> λυε	Δεν ανεβάζει τον τόνο γιατί η λήγουσα είναι μακρόχρονη. <u>κατα</u> λύου
ΑΟΡΙΣΤΟΣ Α	Ανεβάζει τον τόνο: <u>κατά</u> λυσον	Ανεβάζει τον τόνο. <u>ἀπό</u> λυσαι
ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β	Ανεβάζει τον τόνο : <u>κάτε</u> λθε	Ανεβάζει τον τόνο μόνο όταν η πρόθεση είναι δισύλλαβη και το ρήμα μονοσύλλαβο <u>παρά</u> σχου, <u>κατά</u> θου
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	Περιφραστικός σχηματισμός	Δεν ανεβάζει τον τόνο γιατί θα σιωπηλώσει συλλαβή με αύξηση ή αναδιπλασιασμό <u>ἀφῖ</u> γμαί, <u>ἀπῆ</u> ξο